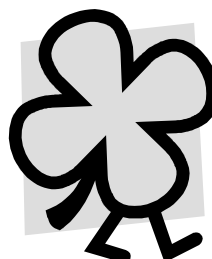


Małe olimpiady przedmiotowe

Test z przyrody



ORGANIZATORZY:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
nr 17
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
nr 18
w Koszalinie

Imię i nazwisko

.....

Szkoła

.....

**Drogi Uczniu,
test składa się z 40 zadań, na rozwiązanie
których masz 60 minut.**

**W zadaniach zawierających cztery odpowiedzi
do wyboru podkreśl jedną poprawną odpowiedź.
W zadaniach otwartych od 38 do 40 wpisz
odpowiedzi w wyznaczone miejsca.**

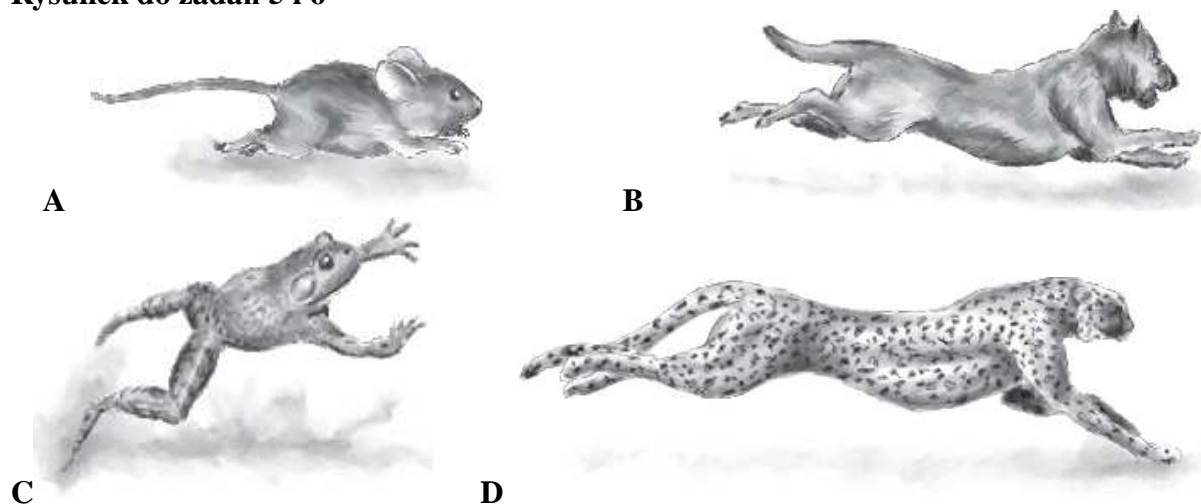
Podpisz test i oddaj komisji.

Powodzenia!

Koszalin, kwiecień 2013r.

1. Wąwozy lessowe są charakterystycznym elementem krajobrazu
 - a. Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.
 - b. Niziny Śląskiej.
 - c. Wyżyny Lubelskiej.
 - d. Niziny Mazowieckiej.
2. Do jakiej kategorii należy jezioro Jamno?
 - a. Jeziora przybrzeżne.
 - b. Jeziora sztuczne.
 - c. Jeziora nadmorskie.
 - d. Jeziora deltowe.
3. Do konsekwencji ruchu obiegowego Ziemi zaliczamy
 - a. zjawiska dnia polarnego i nocy polarnej.
 - b. pory roku w strefie międzyzwrotnikowej.
 - c. przyływy i odpływy oceaniczne.
 - d. zorzę polarną.
4. Na szczycie „piramidy zdrowego żywienia” odpowiadającej modelowi żywienia zdrowego człowieka, znajdują się:
 - a. pełnoziarniste pieczywo, oliwa z oliwek, słodczyce.
 - b. warzywa, owoce, nabiał.
 - c. makaron, pieczywo razowe, ser żółty.
 - d. czerwone mięso, masło, słodczyce.

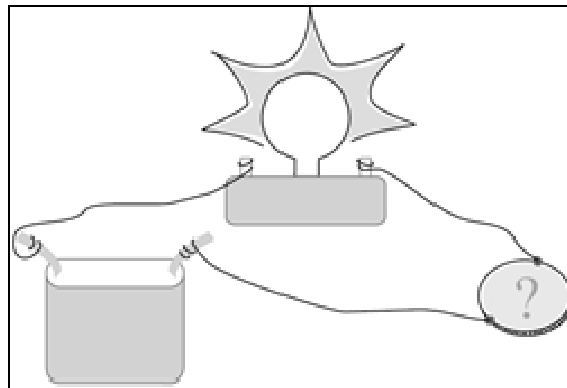
Rysunek do zadań 5 i 6



5. Wybierz prawidłowe zakończenie zdania.
 Zwierzę C nie pasuje do pozostałych zwierząt przedstawionych na rysunkach, ponieważ
 - a. jest pokryte łuskami, a pozostałe są pokryte włosami.
 - b. jest stałocieplne, a pozostałe są zmiennocieplne.
 - c. jest zmiennocieplne, a pozostałe są stałocieplne.
 - d. oddycha skrzelami, a pozostałe oddychają płucami.

6. Zaznacz błędne zakończenie zdania.
Zwierzęta A, B i D zaliczamy do ssaków, ponieważ
- mają cztery kończyny i żyją na lądzie.
 - mają ciało pokryte włosami i są stałocieplne.
 - są zmiennocieplne i oddychają płucami.
 - są żyworodne i zmiennocieplne.
7. Zaznacz zdanie dotyczące negatywnego wpływu wielkich miast na środowisko.
- W miastach spotykamy ciekawe budowle.
 - W miastach ludzie znajdują liczne miejsca pracy.
 - W miastach mamy dostęp do wielu imprez kulturalnych i naukowych.
 - Życiu w miastach towarzyszy wysoki poziom hałasu.

Rysunek do zadań 8 i 9

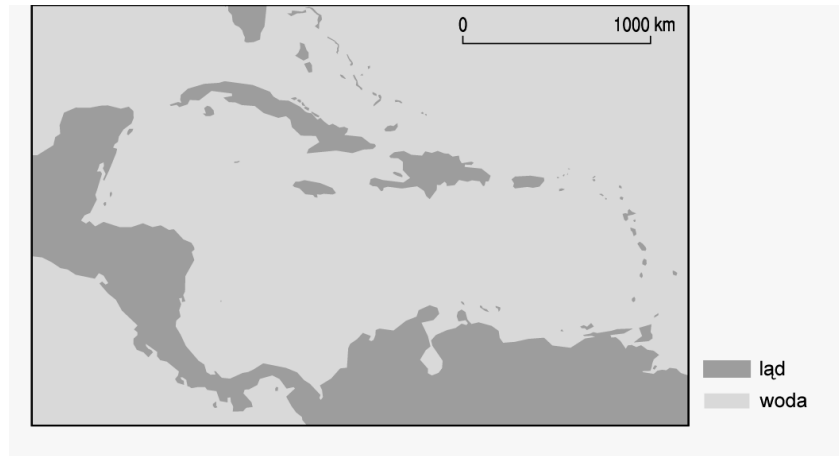


8. Które ciało, umieszczone w obwodzie elektrycznym w miejscu oznaczonym znakiem zapytania, spowoduje świecenie żarówki?
- Spinacz metalowy lub drut miedziany.
 - Kawałek plasteliny lub spinacz plastikowy.
 - Kawałek plasteliny lub drut miedziany.
 - Kawałek kredy lub płyta szklana.
9. Jak nazwiemy ciało, które, umieszczone w obwodzie elektrycznym w miejscu oznaczonym znakiem zapytania, spowoduje, że żarówka nie będzie świecić?
- Przewodnik prądu elektrycznego.
 - Izolator prądu elektrycznego.
 - Przewodnik oddziaływań magnetycznych.
 - Izolator ciepła.
10. Przykładem oddziaływań grawitacyjnych między ciałami nie jest
- jabłko spadające z drzewa.
 - ziemia krążąca dookoła Słońca.
 - magnes podkowiasty przyciągający opłki żelaza.
 - księżyc krążący wokół Ziemi.

11. Zaznacz poprawne zdanie.

- a. Zagniazdowniki to ptaki, których pisklęta po wykluciu długo pozostają w gnieździe pod opieką rodziców.
- b. Do płazów ogoniastych zaliczamy salamandrę plamistą, traszkę grzebieniastą i jaszczurkę zieloną.
- c. Ssakami składającymi jaja są dziobak i jeż.
- d. Kangur i koala zaliczane są do torbaczy.

Rysunek do zadania 12



12. Co przedstawia fragment mapy na rysunku?

- a. Morze przybrzeżne.
- b. Morze śródziemne.
- c. Morze śródładowe.
- d. Jezioro przybrzeżne.

13. Który zestaw zawiera wyłącznie nazwy kręgowców?

- a. Karp, pasikonik, nietoperz.
- b. Paw, ropucha, aligator .
- c. Skorpion, dżdżownica, winniczek.
- d. Sikora, krab, żaba.

14. Dnia 21 marca i 23 września promienie słoneczne padają pod kątem prostym

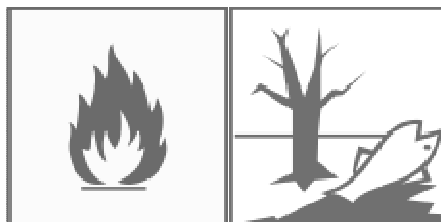
- a. na Zwrotnik Raka.
- b. na biegun południowy.
- c. na równik.
- d. na Zwrotnik Koziorożca.

15. Łanią nazywa się samicę:

- a. sarny.
- b. łosia.
- c. dzika.
- d. jelenia.

16. W którym zestawie umieszczono wyłącznie rośliny o pływających liściach?
- Grąźel żółty, rzęsa wodna, grzybień biały.
 - Grzybień biały, tatarak zwyczajny, salwinia pływająca.
 - Grąźel żółty, salwinia pływająca, trzcina pospolita.
 - Rzęsa wodna, pałka wodna, tatarak zwyczajny.
17. W jaki sposób można odzyskać sól z wodnej mieszaniny?
- Przefiltrowując mieszaninę przez watę.
 - Odparowując wodę z mieszaniny.
 - Odcedzając sól przez plastikowe sitko o bardzo małych oczkach.
 - Z takiej mieszaniny nie można odzyskać soli, ponieważ jest to mieszanina jednorodna.
18. Które zdanie błędnie opisuje dwutlenek węgla?
- Powoduje, że świeczka gaśnie.
 - Wpuszczony do wody wapiennej, powoduje jej zmętnienie.
 - Powoduje, że świeczka pali się jasnym płomieniem.
 - W wydychanym przez człowieka powietrzu jest go więcej, niż we wdychanym.
19. Jeśli wiatr wieje ze wschodu, to oznacza, że wyż atmosferyczny znajduje się
- na północy.
 - na wschodzie.
 - na południu.
 - na zachodzie.
20. Która cecha gadów nie jest związana z życiem w środowisku lądowym?
- Jajorodność.
 - Pokrycie ciała grubą suchą skórą oraz łuskami lub tarczkami.
 - Oddychanie płucami.
 - Posiadanie oczu okrytych powiekami.
21. Co jest (są) głównym napędem szczupaka?
- Pęcherz pławny.
 - Płetwy brzuszne.
 - Płetwa ogonowa.
 - Płetwa grzbietowa oraz płetwy piersiowe.
22. Który zestaw zawiera wyłącznie zwierzęta aktywnie latające?
- Mucha, lotopałanka i emu.
 - Ważka, nietoperz i waran.
 - Chrabąszcz majowy, kazuar i kaczka.
 - Cykada, nietoperz i kowalik.

23. Obszar położony poniżej poziomu morza nazywamy
- deniwelacją.
 - depresją.
 - dekompresją.
 - detonacją.
24. Wskaż zestaw, w którym umieszczono wyłącznie grzyby niejadalne lub trujące.
- Opieńka miodowa, mleczaj rydz, borowik szlachetny.
 - Goryczak żółciowy, pieczarka łąkowa, mleczaj wełnianka.
 - Mleczaj wełnianka, goryczak żółciowy, muchomor cytrynowy.
 - Podgrzybek brunatny, gąska zielonka, czubajka kania.
25. Kiedy możemy obserwować tęczę?
- Latem w południe, gdy świeci Słońce.
 - Po południu, gdy po deszczu świeci Słońce.
 - W czasie upalnego dnia.
 - W czasie ulewnego deszczu.
26. Zaznacz zdanie prawdziwe.
- Powietrze jest mieszaniną jednorodną gazów.
 - Ciepłe powietrze jest cięższe od zimnego i opada na dół.
 - Zimne powietrze jest lżejsze od ciepłego i unosi się do góry.
 - Powietrze jest mieszaniną niejednorodną gazów.

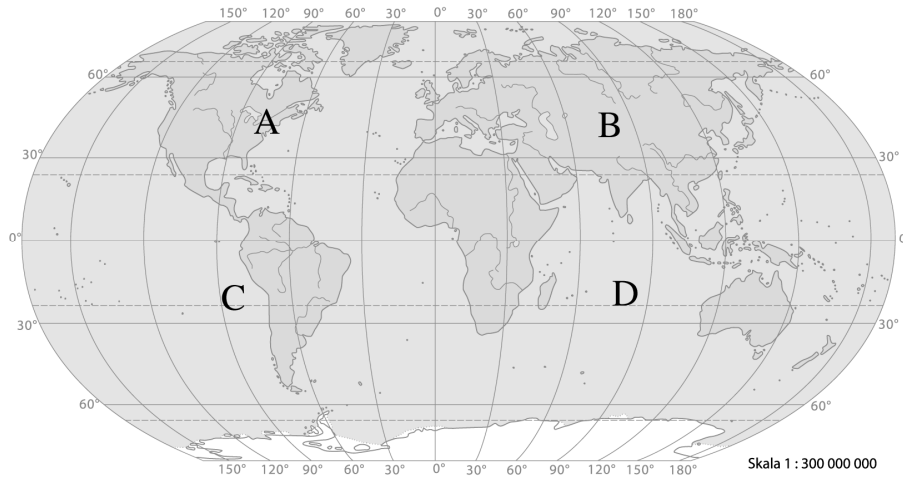


Rysunek do zadania 27

27. Jeśli na opakowaniu pewnego produktu umieszczono powyższe symbole, oznacza to, że ten produkt jest:
- łatwopalny i żrący.
 - wybuchowy i groźny dla środowiska.
 - łatwopalny i groźny dla środowiska.
 - trujący i łatwopalny.
28. Kto jako pierwszy stąpał po powierzchni naturalnego satelity Ziemi?
- Mirosław Hermaszewski,
 - Neil Armstrong,
 - Edwin Aldrin,
 - Jurij Gagarin.

29. Zaznacz zdanie, które poprawnie opisuje właściwości równoleżników.
- a. Mają kształt półokręgów.
 - b. Każdy ma długość około 20 tysięcy kilometrów.
 - c. Łączą bieguny Ziemi.
 - d. Najdłuższy ma około 40 tysięcy kilometrów długości.
30. Jakie zjawisko optyczne możemy zaobserwować zraszając trawnik w letni słoneczny dzień?
- a. Obraz pozorny.
 - b. Odbicie lustrzane.
 - c. Rozszczepienie światła.
 - d. Załamanie światła.
31. Który zestaw zawiera wyłącznie skaliste planety Układu Słonecznego?
- a. Ziemia, Mars, Wenus, Merkury.
 - b. Uran, Neptun, Saturn, Jowisz.
 - c. Ziemia, Saturn, Uran, Merkury.
 - d. Wenus, Mars, Uran, Neptun.
32. Zaznacz poprawne zdanie.
- a. Kwiat jest organem roślinnym służącym do wytwarzania zarodników.
 - b. Owocnik pieczarki jest częścią grzyba wytwarzającą zarodniki.
 - c. Na dolnej stronie liści paproci powstają nasiona.
 - d. Sosna wytwarza owoce w postaci szyszek.
33. Jaka jest rzeczywista odległość pomiędzy miejscowościami, jeśli na mapie o skali 1 : 25000 wynosi ona 4 cm? Zaznacz prawidłową odpowiedź.
- a. 1 km
 - b. 10 km
 - c. 10000 cm
 - d. 25 km
34. Drzewem iglastym, które co roku zrzuca wszystkie igły na zimę jest
- a. jodła,
 - b. modrzew,
 - c. sosna,
 - d. świerk.

Rysunek do zadań 35 i 36



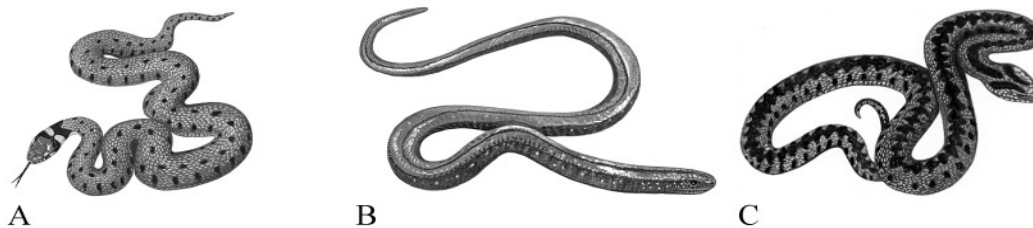
35. Zaznacz poprawne zdanie.

- a. Punkty C i D leżą na Oceanie Spokojnym.
- b. Punkty A i B leżą na półkuli północnej.
- c. Punkty A i C leżą na półkuli wschodniej.
- d. Punkty C i D leżą na północ od Zwrotnika Raka.

36. Zaznacz zdanie błędne.

- a. Punkt B leży w strefie klimatu umiarkowanego.
- b. W pobliżu punktu C płynie zimny Prąd Peruwiański.
- c. Grenlandia jest położona na północny-wschód od punktu A.
- d. Madagaskar leży w kierunku wschodnim od punktu D.

Rysunek do zadania 37



37. Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Organizm B różni się od dwóch pozostałych, ponieważ...

- a. jest drapieżnikiem, a pozostałe dwa organizmy to roślinożercy.
- b. jest jaszczurką, a pozostałe dwa organizmy to węże.
- c. żyje w wodzie, a pozostałe dwa organizmy żyją na lądzie.
- d. jest płazem, a pozostałe dwa organizmy to gady.

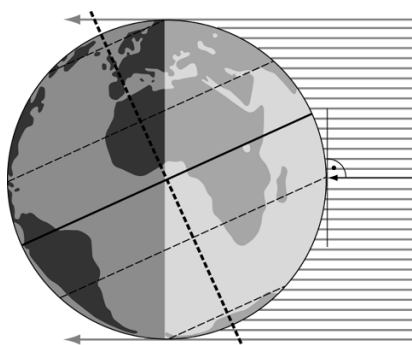
Rysunek do zadania 38



38. Przyporządkuj produkty spożywcze do właściwych kategorii. W tym celu wpisz litery oznaczające produkty w odpowiednie rubryki tabeli.

Białka	Węglowodany	Tłuszcze

39. Przeanalizuj rysunek przedstawiający oświetlenie Ziemi. Wykreśl w zdaniach błędne określenia spośród elementów zapisanych kursywą.



- Rysunek przedstawia oświetlenie Ziemi 22 *czerwca* / 22 *grudnia*.
- Bardziej oświetlona jest półkula *północna* / *południowa*.
- Na półkuli północnej jest *lato* / *zima*.
- Promienie słoneczne padają pod kątem prostym na *Zwrotnik Raka* / *Zwrotnik Koziorożca*.
- Na biegunie północnym jest *dzień polarny* / *noc polarna*.
- W południowej Afryce *dzień i noc trwają po 12 godzin* / *dzień jest dłuższy od nocy*.

40. Uporządkuj formacje roślinne w kolejności od bieguna północnego do równika. Wpisz litery oznaczające poszczególne formacje roślinne do tabelki poniżej.

- | | |
|---------------------------|-------------------------|
| <i>a. las liściasty</i> | <i>e. tundra</i> |
| <i>b. pustynia lodowa</i> | <i>f. las deszczowy</i> |
| <i>c. pustynia gorąca</i> | <i>g. sawanna</i> |
| <i>d. tajga</i> | |

Biegun północny								Równik
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--------

Klucz odpowiedzi do zadań – MOP 2013

Zadania zamknięte

1	2	3	4	5	6- niepun ktowa ne	7	8	9	10	11	12
C	A	A	D	C	C,D	D	A	B	C	D	A

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
B	C	D	A	B	C	B	A	C	D	B	C

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
B	A	C	B	D	C	A	B	A	B	B	D	B

Po 1 p. za każdą poprawną odpowiedź. **Razem 36 p**

Zadania otwarte

Zad. 38

Wyjaśnienie do zadania 38 - Opracowując zadanie i model punktowania autor przyjął zasadę, że jeden produkt spożywczy można przyporządkować tylko do jednej grupy składników pokarmowych. Za kryterium doboru przyjęto składnik pokarmowy, którego największą ilość zawiera dany produkt, np. ryba to w pierwszej kolejności białko, a ciastko to węglowodany. I w jednym i drugim produkcie tłuszcz jest traktowany jako składowa kolejnego rzędu. Jeśli uczeń wpisał wymienione produkty do obu kategorii, to odpowiedź będzie traktowana jako poprawna.

Białka	Węglowodany	Tłuszcze
A C D H	E F G J	B I (D, F)

Za każde dwie poprawnie wpisane litery – 1 p. **Razem: 5 p.**

Zad. 39

Frazy do wykreślenia:

- A. 22 czerwca
- B. północna
- C. lato
- D. Zwrotnik Raka
- E. dzień polarny
- F. dzień i noc trwają po 12 godzin

Za każde dwie poprawnie wykreślone frazy – 1 p. **Razem: 3 p.**

Zad. 40

Biegun północny	B	E	D	A	C	G	F	Równik

Za poprawna kolejność – **1 p.**

Za cały test uczeń może uzyskać maksymalnie 45 punktów